

Masarykova univerzita v Brně  
Pedagogická fakulta

## **Časné léto v zahradě**

Semestrální práce do předmětu Praktikum z biologie a pěstitelství

Vypracovaly: Zdeňka Vitásková  
Marta Tománková  
Božena Sviráková

Učitelství pro I. stupeň ZŠ  
KS, 2. ročník, sk. B2  
Květen 2005

**Časným létem označujeme na většině území v České republice období konce měsíce května a měsíc červen.**

**Fenologická rostlina: začátek fenofáze – květ bezu černého,  
konec fenofáze - květ lípy málolisté**

**Na ZAHRADE lze pozorovat:**

### **Vodní partie**

- Ryby žerou larvy komárů, takže se nemohou rozmnožovat, na druhou stranu jejich potrava a exkrementy znečišťují vodu a tím se rozmnožují řasy, která jezírko zarostou. V jezírku je možné vysadit rostliny, které plavou na vodě a řasu ničí (např. okřehek).
- Za horkého počasí klesá hladina vody a ryby a rostliny mohou trpět nedostatkem kyslíku. Jezírko je možné udržovat plně pomocí hadice, z níž pomalu odkapává voda.

### **Stromy, keře**

- Odstraňováním uschlých květenství keřů (štedřenců, šeříků, pěnišníků, azalek, rododendronů) napomůžeme tvorbě nových výhonků v následujícím vegetačním období.
- Před prořezáváním hustých keřů se přesvědčíme, zda tam není ptačí hnízdo s vajíčky.
- Na zahradu může přiletět roj včel, který se většinou usadí na stromě, ale může se také usadit v komíně nebo na zemi v trávě.
- Plejeme, okopáváme a přistihujeme živé ploty. Abychom dosáhli rovného řezu, je dobré si natáhnout šňůru.

### **Bylinky**

- Začínáme otrhávat větvičky a květy pro použití v čerstvém stavu i pro zmrazení a sušení (třeba snítka tymiánu trhaná o svatém Jánů)

### **Ovoce**

- Jahodníky: vytváří odnože, zrají jahody. Chceme-li sklízet dobré ovoce, odstraníme je, protože jejich růst je na úkor matečné rostliny. Chceme-li jahody rozmnožit, přikolíčkujeme šlahouny k zemi.
- Nad jahodníky můžeme natáhnout síť, aby chránila zrající plody před škůdci.
- Podložíme plody slámou, aby zůstaly čisté.

### **Zelenina**

- V tomto období vyžaduje dostatek vláhy a živin.
- Za teplých letních dnů zaléváme v podvečer, aby se voda příliš brzy nevypařila.
- Nejvydatnější zálivku vyžadují plodové zeleniny (okurky, tykve, rajčata, papriky), kořenová a cibulnatá zelenina je méně náročná na vláhu.
- Pokud pěstujeme zeleninu pod fólií, zemina nevysychá tak rychle, jako na otevřeném prostranství, ale i tuto zeleninu musíme pravidelně zalévat, protože nemůže využít přirozených dešťových srážek.
- Větvení mrkve je způsobeno překážkami v půdě (kameny, kusy větví).
- Ředkvičky potřebují hodně vody, protože jinak jsou hořké a houbovitě.
- 

### **Květiny**

- Vyryjeme zatažené cibuloviny, po uschnutí cibule očistíme a uskladníme v chladu a suchu.
- Některé druhy trvalek nesnášejí časté přesazování, protože mají dlouhé kulové kořeny, které se při manipulaci snadno poškodí.
- Velké květy potřebují mnoho vody.
- Zvláštností v zahradce mohou být noční květiny. Po setmění se otevřou květy lákající mnoho nočních motýlů.

### **Růže**

- Ostříháme uvadlé květy časně kvetoucích keřových růží, s výjimkou těch, které mívají ozdobné šípky.

## **Rostliny v nádobách**

- Za horkého a suchého počasí zaléváme všechny nádoby hojně a každý den, protože zásoba vody v prokořeněném substrátu je malá.
- Závěsné nádoby je dobré pravidelně otáčet, rostliny pak rostou na všech stranách nádoby stejně.

## **Trávník**

- Starší i nové trávníky propícháme do hloubky, aby se ke kořínkům dostal déšť.
- Za sucha nesekáme trávník tak nakrátko. Posekanou trávu necháme ležet na trávníku, tím pomůžeme udržet vláhu.
- V této době se dobře ujmou drny položené na doplnění trávníku. Potřebují pravidelně zalévat.

## **Skleník**

- Za horkého počasí pravidelně větráme, zastíňujeme, navlhčíme podlahu, aby se rostliny nepřehřívaly.
- Opylování rajčat ve skleníku napomůžeme teplým a vlhkým prostředím. Také poklepáním na rostlinu se uvolní pylová zrna a mohou být vzduchem přenesena.

## **Kompost**

- Za suchého počasí je potřeba kompost prolévat, aby zůstal vlhký a zrál.

## **Zelené hnojení**

- Na uvolněné záhony zasejeme směsku pro zelené hnojení.
- Zelené hnojení zarýváme dříve, než začne kvést.

## **Škůdci**

- Žáby jsou užiteční konzumenti škůdců, mají rády především slimáky.
- Pravidelné kropení rostlin zmenšuje nebezpečí výskytu mšic.
- Proti mšicím je možné použít postřik z pálivých kopřiv: několik kopřiv utrháme a ponoříme do kbelíku s vodou, po jednom dnu zředíme výluh deseti díly vody.

•

## **Plevel**

- Trávu z posekaného trávníku můžeme rozprostřít pod keře, zamezíme tak vysušování půdy a růstu plevelu, zároveň působí jako hnojivo. Podobně poslouží i dřevěné štěpky.

## **Zavlažování**

- Lépe stříkat dlouho, než často, protože kořeny častým stříkáním „zleniví“ a přestanou růst, protože nemusí čerpat vodu z nižších poloh.
- Dobrý je čtvercový postřikovač, zvláště pro toho, kdo nemá kulatou zahradu.
- Stromy a keře nestříkáme, ale ke kořenům nalijeme několik kýblů vody.

## **Použitá literatura:**

1. kol. autorů. *1000 nápadů a rad pro zahrádkáře*. Praha: Reader's Digest Výběr, 1999. 416 s. ISBN 80-86196-03-8.
2. kol. autorů. *Velká encyklopedie zahrady od A do Z*. Praha: Knižní klub, 2002. 420 s. ISBN 80-242-0773-7.
3. kol. autorů. *Velká kniha o zahradě*. Ostrava: Blesk, 1992. 592 s. ISBN 80-85606-16-x.
4. VODÁKOVÁ, J. a kol. *Pěstitelské práce*. Praha: SPN, 1990. 238 s. ISBN 80-04-23976-5.
5. *Jaro na zahradě*. (texty a ilustrace převzaty z angl.časopisu Green Fingers). Praha:Artia, 1986. 255 s.